

Mötesanteckningar samråd mänskliga rättigheter

Mötesdatum: 2020-01-29

Tid: Klockan 13.00 – 16.00

Plats: Lokal: Snabbtåget, Nya Regionens Hus, Bergslagsbanan
2, 411 04 Göteborg

Deltagande organisationer

Individuell människohjälp Region Väst
Integrationsforum mot rasism/Antidiskrimineringsbyrån
Göteborgs Interreligiösa Råd
Göteborgs rättighetscenter mot diskriminering
Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa Region Väst

Förhindrade organisationer

Göteborgs FN-förening
Göteborgs Kyrkliga Stadsmission
Midnimo Förening i Trollhättan
MÄN

Övriga deltagare

Louise Åsenfors (S), beredningen för mänskliga rättigheter
Emma Broberg, avdelning social hållbarhet, Västra Götalandsregionen

Dagordning	Ärende
1	Incheckning Mötets ordförande Louise Åsenfors hälsade välkomna och förklarade mötet öppnat. Vi checkade in med fokus på vad som hänt sedan sist och tankar inför dagens möte. Många deltagare uttryckte förhoppning om att färdplanen kan bli mer konkret genom dagens workshop.
2	Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor. Dagordningen godkändes, inga övriga frågor anmälades.

3	Föregående mötesanteckningar – Emma Broberg. På samrådets förra möte 4 december var fokus två workshops/fördjupningar: nya MR-mål för VGR och nytt trafikförsörjningsprogram. Samrådet arbetade i smågrupper, därefter redovisning i helgrupp. <u>Nya MR-mål för VGR:</u> Avdelning social hållbarhet kommer i det närmaste ha en workshop med avdelning data och analys, för att se vilken statistik som finns med koppling till agenda 2030. Statistiken kommer sedan att arbetas samman med inspel från samråden och övrigt underlag till lägesrapporter, exempelvis FN:s kritik till Sverige rörande mänskliga rättigheter. Med lägesrapporterna som grund kommer ett förslag tas fram på troligtvis tre övergripande mål för VGR som vart och ett har ett antal delmål. På samrådets nästa möte 6 maj kommer en återkoppling att ske av processen, där avdelningen och samrådet diskuterar nuläget. Emma visade en power point med uppdaterad tidsplan och några av de inspel som lämnats från samtliga av beredningen för mänskliga rättigheters samråd. Power point-presentationen bifogas mötesanteckningarna. <u>Nytt trafikförsörjningsprogram:</u> Avdelning kollektivtrafik & infrastruktur som ansvarar för processen arbetar för närvarande med sammanställning av samtliga inspel. I månadsskiftet februari/mars kommer ett förslag att sändas ut på remiss till bland annat samrådets föreningar. Mötesanteckningarna lades efter genomgången till handlingarna.
4	Fördjupning: Diskriminering och antidiskrimineringsarbete med koppling till färdplan för samrådet 2019-2022 • Information och upplysning till omvärlden • Förebyggande och reaktivt arbete Integrationsforum mot rasism/Antidiskrimineringsbyrån och Göteborgs Rättighetscenter mot diskriminering höll fördjupning om diskriminering och anti-diskrimineringsarbete. Föreningarna gav en inledande introduktion om antidiskrimineringsbyråernas uppdrag, diskrimineringslagen och olika typer av diskriminering. Även normkritik och intersektionalitet berördes eftersom diskrimineringslagen hör starkt samman med de normer som vi har i samhället. Den power point presentation som Integrationsforum mot rasism/Antidiskrimineringsbyrån och Göteborgs Rättighetscenter mot diskriminering visades bifogas mötesanteckningarna. Efter fördjupning höll samrådet diskussion i helgrupp efter frågorna nedan:

Frågor rörande information och upplysning till omvärlden:

- Vilka normer ser ni i samhället?

- Utifrån de normer ni ser, vilken information är då aktuell och på vilket sätt ska den ges för att göra den tillgänglig?

Vi diskuterade hur vi ska förhålla oss till färdplanens övergripande mål rörande information och upplysning till omvärlden. Vi landade i att samrådets uppdrag är att påverka hur VGR kan ge information och upplysning, oavsett om VGR ger info direkt till invånare eller till anställda som ska ge informationen till invånarna.

Synpunkter som lyftes i diskussionen:

Kaffenormen är en stark norm i Sverige. VGR skulle behöva informera om vad som finns t.ex. koppar med öron och sugrör för att det är en tillgänglighetsfråga. Viktigt att de anställda i VGR känner till att det finns och kan informera invånarna som kommer till verksamheten.

Vi tar ofta för givet att alla vet vad en ska göra när en kommer till ett visst ställe, exempelvis vården. Många vet inte detta, exempelvis personer med språkliga svårigheter. Hur får de som inte vet information? Alla kanske inte kan läsa och då fungerar det inte med en broschyr. Att en ska ta kölapp eller skriva in sig digitalt hindrar många. Det saknas ledsagare som kan guida när en exempelvis ska ta sig med kollektivtrafiken och inte hittar.

Vilka svenska värderingar och normer finns det som kan ställa till problem och kollisioner? Ett exempel är att rapa efter maten i Kina som ett tecken på att maten är god, vilket i Sverige upplevs som konstigt.

En norm i Sverige är att inte tro, är en troende ses en som konstig. Normen påverkar i sin tur tillgänglighet till bön. Allt i Sverige är byggt på den kristna tron men vi vill inte kännas vid det. Många kanske inte tror att människor inte är troende, men just praktiserandet av tron kanske ses som något en ska göra på sin fritid. I den svenska grundlagen finns det inga undantag från religionsfriheten, som i många andra länders grundlagar. Våra normer bygger på våra värderingar, blir tydligt i bland annat skolundervisning om religion. Det är därför viktigt att medvetandegöra våra värderingar och titta på dem.

Åsiktsbubblan är stark, det finns en förväntan om att alla ska ha åsikter om allt. Utan ordentlig kunskap blir bara ett massa tyckande.

En norm är vikten av att det ska vara konsensus. Det får till följd att en inte riktigt pratar om det som ligger på agendan. En svensk norm är att en inte får höja rösten mot varandra utan prata lugnt. Många anställda upplever att klienterna talar till den på ett otrevligt sätt, viktigt att ha en förståelse för att samtal sker på olika sätt i olika kulturer och behöver inte vara riktat på ett personligt plan.

Ibland kan det vara mer viktigare diskussioner på fikaten och rasten än på själva mötet.

Frågor rörande det förebyggande och reaktiva arbetet:

- Utifrån regionens skyldigheter enligt Diskrimineringslagen, hur ser ni att rådet kan arbeta med det förebyggande och reaktiva arbetet?
- Ge exempel på detta.

Vi diskuterade hur vi ska förhålla oss till färdplanens övergripande mål rörande förebyggande och reaktivt arbete. Vi landade i att samrådet förenas genom att dess deltagare såväl har ett förebyggande som reaktivt uppdrag. Den gemensamma kompetensen och uppdragen bildar grund för den kunskap samrådet kan föra vidare till VGR.

Synpunkter som lyftes i diskussionen:

Att vården i samtal med individen måste använda det namn som personen vill använda. T.ex. ställa frågan "vad vill du bli kallad?"

Många människor upplever problem med att de inte förstår läkare som inte talar svenska. Detsamma gäller människor som talar svenska och har svårt att förstå läkare som talar svenska.

Utbilda anställda behövs, det råder mycket okunskap. Utbildningarna behöver vara kontinuerliga för personal byts ut och kunskap måste upprätthållas. Det är också viktigt att titta på hur insatser verkställs av VGR.

Kunskap och förståelse behövs kring hur tolk används. Mycket av kunskapen försvinner genom användningen av tolk. Också kunskap om vad individer har för rättigheter. Många vet inte vilka rättigheter de har.

Ett gott exempel är lunchseminarium för hälso- och sjukvårdsanställda i mångkulturellt samhälle. Att t.ex. veta vad en kan göra i livets slutskede. Att stänga av t.ex. respirator är förbjudet enligt judendomen. En annan fråga rör hur många medföljare som en patient får med sig i vården, som beror på vad vi har som norm kring familj.

Kunskapen om andra normer och andra kulturer behövs. Kunskap om att en behöver kunna och veta mer är en viktig kunskap i sig.

Ytterligare synpunkt som lämnades är vikten av att VGR använder civilsamhället som en resurs för att sprida kunskap. Det kan ske på olika sätt, ett förslag kan vara att fler verksamheter/avdelningar i VGR bjuds in till samrådet.

6	Information från beredning mänskliga rättigheters sammanträde 10 december 2019 samt information om kommande beredningsmöte 5 februari 2020 Louise informerade om att beredningen för mänskliga rättigheter den 10 december fattade beslut om att föreslå regionstyrelsen besluta om fördelning av organisationsbidrag och verksamhetsbidrag till det civila samhället. Regionstyrelsen fattade beslut enligt beredningens förslag den 17 december. Den 10 december besökte föreningen "Hela Blomman" beredningen för att berätta om sitt arbete. "Hela Blomman" arbetar för att sprida kunskap om kvinnlig könsstympning och göra ämnet mindre tabu att prata om. Föreningen mottog VGR:s människorättsstipendium 2019. Nästa beredningsmöte hålls den 5 februari. Ett ärende som beredningen då kommer att behandla rör justering av deltagande i samråden. För samråd mänskliga rättigheter handlar det om att föreningen Midnimo utgår från samrådet och ersätts av Amnesty. Emma uppmanar samrådet att tipsa om fler föreningar som kan vara relevanta för samråd mänskliga rättigheter. Eftersom varje samråd har 12 platser och samråd mänskliga rättigheter just nu täcker in 8 stycken, går det att ha dubbel representation för de föreningar som önskar det tills platserna fylls upp. Kontakta Emma om någon förening önskar göra så. Förslag om att föreningen RISK som arbetar för att stoppa kvinnlig könsstympning skulle kunna vara alternativ på ytterligare förening i samrådet. Emma tar en kontakt med föreningen. Louise informerade att beredningen för mänskliga rättigheter löpande har om mänskliga rättigheter på sina möten. Den 5 februari kommer utbildningen att beröra området funktionsnedsättning.
7	På gång och utmaningar för organisationerna? (runda med några minuter/organisation) Göteborgs rättighetscenter mot diskriminering: Föreningens vice ordförande har avlidit, vilket naturligtvis påverkar föreningen starkt i nuläget. I övrigt finns funderingar på att ändra loggan och föreningen kommer att diskutera frågan på sitt årsmöte 25 mars. Den 26 februari anordnar föreningen temadag om afrofobi som är öppen för alla, anmälan sker via Arena Andra Lång. Den 12 maj kommer Tobias Hubinette och föreläser om svenskhet för föreningens styrelse och medlemmar. Integrationsforum mot rasism/Antidiskrimineringsbyrån Trollhättan: Har tagit fram en jubileumsbroschyr då föreningen varit verksam i 20 år, som delades ut till samrådet. Den 8 mars arrangerar föreningen event om jämställdhet och kvinnofrågor på Folkets Hus i Trollhättan, som är ett event öppet för alla att delta på. I övrigt sker just nu planering av verksamheten under året.

	Individuell Människohjälp: Deltagaren från föreningen i samrådet är numera ensam anställd på kontoret och landar i att ställa om efter dessa förutsättningar. Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa: Föreningen ska på sitt årsmöte anta visionsprogram för de kommande fyra åren. Samrådet kommer få del av visionsprogrammet när det är antaget. I övrigt är det nya ungdomar i styrelsen och föreningen som ger energi. Göteborgs Interreligiösa Råd: Fortsätter med sina temakvällar för diskussion om svåra teologiska frågor. Har en period arrangerat föreläsningar för personal inom vården genom ekonomiskt stöd från VGR och kommer i det närmaste att hålla det sista av dessa tillfällen.
8	Övriga frågor Inga övriga frågor anmälades.
9	Är det några frågor från dagens möte som ska lyftas vidare till beredning mänskliga rättigheter via presidiet? Inga frågor lyftes.
10	Frågor till framtida samrådsmöten? Till nästa möte med samråd mänskliga rättigheter (6 maj) föreslås fortsatt arbete med koppling till färdplanen och mer fördjupning i organisationernas arbete. Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa och Göteborgs Interreligiösa Råd håller fördjupning om sitt respektive arbete och fokus religionsfrihet. En gång per år hålls ett tvärsamråd där samtliga samråd träffas för att diskutera frågor på tvären. Har samråd mänskliga rättigheter några förslag på tema för ett tvärsamråd? Bemötande i och tillgänglighet i och till vården lyftes som ett förslag.
11	Utcheckning, reflektion över dagens möte <u>Synpunkter som lyftes i rundan:</u> Bra möte. Känns som om dagens diskussioner ledde oss ett steg framåt i vårt arbete, bra med konkreta frågor. Bra diskussioner och bra att antidiskrimineringsbyråerna kunde samarbeta i detta. Bra forum att diskutera frågor i.

	Saknar MÄN runt bordet som hade haft mycket att tillföra till dagens tema! Dagens diskussioner blev väldigt bra. Bra med fokus på alla sju diskrimineringsgrunderna. Jättebra workshop med konkreta frågor. Livligheten, glädjen, att mötas över organisationsgränser och träffa nya människor ger otroligt mycket. Skönt klimat med att det är högt i tak när en inte förstår och att det då är helt ok att ställa frågor. Viktigt att bära med oss att vi inte måste nå konsensus. Måste vara tillåtet att vara annorlunda.
--	---

Nästkommande möten:
2020-05-06, kl. 13-16, Nya Regionens Hus Göteborg, lokal: Godståget
2020-09-02, kl. 13-16, Nya Regionens Hus Göteborg, lokal: Godståget
2020-10-21, kl. 13-16, Nya Regionens Hus Göteborg, lokal: Snabbtåget

[Beredning för mänskliga rättigheter](#)

Antecknat av,

Emma Broberg

Avdelning social hållbarhet

emma.broberg@vgregion.se

0768-091954